

Търговия

ВЕЛИКО
ТЪРНОВО
СЪБОТА
21 ДЕКЕМВРИ
1968
ГОД. XXVI
(2508)
Бр. 152

ЦЕНА 2 ст.

Орган на Окръжния комитет на БКП, Окръжния народен съвет и Окръжния комитет на Отечествения фронт

РИТМИЧНО И УСКОРЕНО ИЗГРАЖДАНЕ НА ХИМИЧЕСКИЯ КОМБИНАТ КРАИ СВИЦОВ

Заседание на бюрото на Окръжния комитет на Партията на самия обект ★ Химкомбинатът — строителен обект № 1 ★ Шефство на Окръжния комитет на Комсомола

През последните години, поради бурното нарастване на нуждите от влакно, се получи дисхармония между производството и потреблението в световен мащаб. Изграждането на Свищовския химически комбинат ще задоволи нуждите на нашата страна и ще предложи продукция за международния пазар. Затова Министерският съвет прие постановление за ускоряване на строежа, а Окръжният комитет на Комсомола пое шефството на обекта.

В четвъртък в Химическия комбинат край Свищов се състоя заседание на бюрото на Окръжния комитет на Партията относно бъдещата строителна дейност на този национален обект. В работата на заседанието участваха и представители на организации и институти, които имат задължения към изграждането на Химкомбината.

Заседанието откри членът на Централния комитет и първи секретар на Окръжния комитет

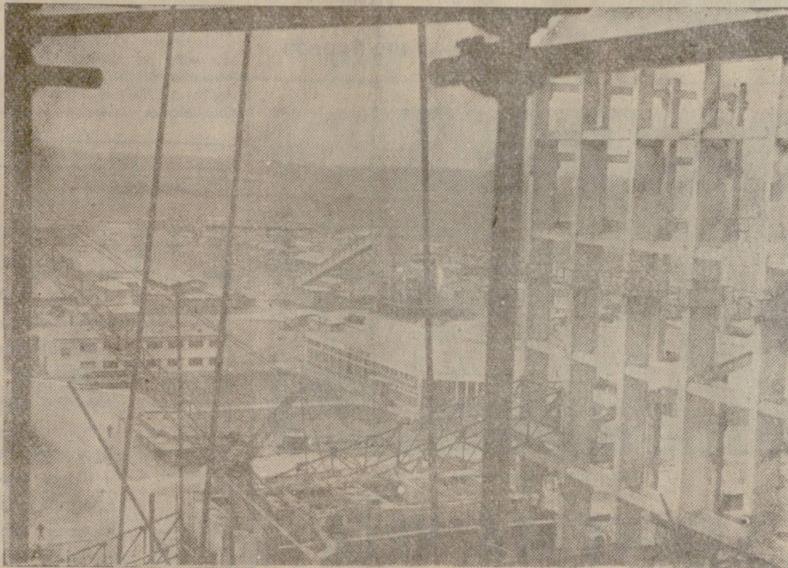
на Партията Йордан Костов. Информация за хода на строителството и задачите на службите и предприятията на територията на окръга направиха началник на управление „Заводски строежи“. Като изтъкна огромното значение, мащабите на строителството и производството на завода той се спря конкретно на задачите, които трябва да се разрешат през настъпващата 1969 г. и до края на 1970 г., когато ще приключи първият етап от строителството.

В делова обстановка се изказаха почти всички представители на организациите и институти, поканени на заседанието. Те споделиха и съгласуваха отделни въпроси, взеха отношение по предложените мероприятия, чието осъществяване ще осигури ритмична работа на гиганта на химията.

Кандидат-членът на Централния комитет и секретар на Окръжния комитет на Партията Димитър Стоянов в словото си изтъкна, че заседанието на бюрото на самия обект и подробното уточняване на основните въпроси и задължения е пример как всички ръководители трябва да се заемат с изпълнението на задачите, произтичащи от постановлението на Министерския съвет. През 1969 година — каза той — строителството на обекта ще нарасне на около 25 милиона и че тук ще работят близо 3500 души, което означава, че се навлиза във важен етап от изграждането на Химкомбината, който се превръща в обект № 1 за окръга. Затова е нужно навреме да се вземат мерки за набавянето на работници, за тяхното квалифициране, преквалифициране и бито устройство. До края на годината всички организации и институти трябва да разработят свои конкретни мероприятия, които да съгласуват с управлението „Заводски строежи“.

Накрая другарят Костов конкретизира най-важните задачи, които стоят пред ръководствата на ЖП управление — Горна Оряховица, ДАП, Окръжната станция на съобщенията, Окръжната строителна организация, търговските организации и други. Той изрази увереност, че настоящото заседание ще гласне работата напред в изпълнение на постановлението на Министерския съвет за ускоряване на изграждане на Химкомбината.

Ил. МАНЕВ

Строителната база на ДСУ „Заводски строежи“

За по-пълно палетизиране и механизизиране на товаро-разтоварните операции

Вчера в Полски Тръмбеш се състоя окръжно съвещание, посветено на въпросите за палетизацията и механизацията на товаро-разтоварните процеси. На съвещанието присъстваха представители на ДП „Транспред“, ЖП управление и ръководителите на керамичните, консервните и маслодобивните предприятия на окръга. Членът на ЦК и първи секретар на Окръжния комитет на БКП Йордан Костов с голяма острота постави проблемите за палетизацията и механизацията на товаро-разтоварните работи и необходимостта от широкото им прилагане в керамичните, консервните и маслодобивните предприятия.

На първо време, каза той, следва с обединените усилия на предприятията и ДП „Транспред“ да се механизират отделните операции още в самите производствени предприятия, за да се избегне разкъсването на товаро-разтоварните процеси. Необходимо е на отделни места да се преодолее все още съществува-

щата примитивизъм в работата, да се излезе от дребно-ведомствените интереси. В това отношение най-голям дял се пада на ДП „Транспред“. То трябва да бъде обединяващото и пионерното звено.

За да може по-добре да се използват предимствата, които ни дават палетизацията, пакетираната и контейнеризацията, ръководителите на заинтересованите предприятия и цехове следва срочно да решат редица въпроси. Трябва да се създадат условия за палетизиране на тяхната продукция непосредствено след нейния последен производствен процес, какъвто е случаят с керамиката — още в самия ринг. За някои предприятия това може да се извърши по време на предпроизводствените процеси.

Ето защо е необходимо, заяви др. Костов, във всяко предприятие и цех да се уточнят необходимите машини и съоръжения, работните площадки, пътищата, скаловите места и др., които са задължения както на ДП „Транспред“, така и на самите предприятия. С това ще се вземе ни съвременното товарно-транспортно-разтоварване, складирание или експедиране на продукцията.

Другарят Костов препоръчва до 10 януари следващата година всяко предприятие, всеки цех да изработи план-график за необходимите палети, вагони и др., за да може още по-ефективно тримесечие да се направи решителна стъпка към палетизирането на товарите.

Участниците в срещата споделиха своя опит в досегашната работа и посочиха трудности, които срещат, и пътищата за преодоляването им.

След това бе демонстрирано как се извършва механизацията на товаро-разтоварна дейност и палетизиране на продукцията в керамичния цех „Странджа“, ДИП „Марек“, консервната фабрика „Мизия“ и гара Полски Тръмбеш.

Елг. ХАДЖИДОНЧЕВ

Звезди * Вести

СНОЩИ колективът на ДП „Балкантурист“ във Велико Търново чествува Деня на търговския работник. С приветствие към работниците и служителите се обърна директорът на предприятието Марин Неделков. Самодейци изпълниха богата художествена програма.

При подходяща обстановка отбелязаха своя празник и колективите на „Наркооп“ и „Нармаг“ — Велико Търново, търговските работници в Елена, Долна Оряховица и други.

СНОЩИ духовният оркестър при СП „Културен отдих“ изнесе победния си концерт в салона на ДНА — Велико Търново. Присъстваха представители на Съюза на музикалните дейци. Държавната консерватория и любители на духовната музика от окръжния град.

НОВИ СРЕЩИ НА ПОЛТАВСКИТЕ ЛЕКТОРИ

Гостуващите в окръга от няколко дни скъпи гости от братската Полтава — лекторите Парченко и Головкин — в четвъртък посетиха гр. Павликени и имаха среща с колектива на Винзавода.

При посещението си в с. Бутово те разгледаха керамичния завод „Бъдеще“.

Г. Василев

ПРИЗНАТЕЛНОСТТА НА ПОКОЛЕНИЯТА

Тържествено честване на 50-годишнината на партийната организация в Лясковец

Половинвековният юбилей на партийната организация в Лясковец жителите на града свързаха с най-хубавите страници от своя живот. Те се преклониха пред светлите имена на героите, загинали в борбата, израсли и възпитани в партийната организация. За съвременниците на тези величави битки с врага Петър Цуцуманов, Димо Кьорчев, Николай Усенлиев и плеадата още синове на Лясковец остават все така млади, самоотвержени.

Празникът в Лясковец започна в четвъртък. Привечер в салона на читалището заприждаха хора от всички поколения.

Голям интерес, особено от по-възрастните, бе проявен към изложбата, посветена на 50-годишнината на партийната организация, уредена във фойето на салона. Множеството табла, снимки оживяват едно незадачно минало, поразяват спомени за битки и победи.

Вечерта на трите поколения бе открита от секретаря на Градския комитет на БКП Георги Каранов. Скъпи гости на лас-

ковчани са членът на Централния комитет на БКП и на Президиума на Народното събрание Енчо Стайков, Симо Топалов — бивш секретар на Окръжния комитет на Партията, Моско Мъсов — един от основателите на партийната организация, и други.

В своя кратък доклад председателят на Градския комитет на Отечествения фронт Георги Палтов говори за величавата самоотвержениост на смелите синове на Лясковец.

Спомени за онези епични години разказаха Моско Мъсов и Симо Топалов.

Вчера жителите на Лясковец свелоха глава пред величавото дело на пионерите на социалистическото движение, най-добрите синове на града, паднали за свободата. Израз на признателността, на почитта към техния величав подвиг бяха многото цветя, поднесени пред паметната плоча на загиналите.

Снощи в салона на читалището се състоя тържествено събрание. Тук бяха и Енчо Стайков, Йордан Костов — първи секретар на Окръжния комитет на БКП, Димитър Стойков — член на Централния комитет на БКП и същевременно заместник-председател на Комитета за държавен контрол, Петър Панайотов — председател на Централния комитет на Профсъюза на работниците от полиграфията и културните институти, секретарите на окръжния комитет на БКП Димитър Стоянов и Никола Кушев, старите партийни дейци Борис Богданов, Симо Топалов, Моско Мъсов, Иван Дончев и други.

В доклада си първият секретар на Партията в Лясковец Стамо Павлов очерта борческите традиции на партийната организация през петдесетгодишния ѝ изминат път, осеян с трудни моменти, с много схватки с врага, с победи.

В своето приветствие другарят Йордан Костов подчерта, че този празник не е само за Лясковец, но и за цялата окръжна партийна организация, гордост за целия окръг. Тази вечер, каза той, отправяме нашата първа благодарност към величавото дело на основоположниците на партийната организация в града, към по-старото поколение, което достойно носи знамето през най-трудните години на борбата. Днес свеждаме нашите бойни знамена пред делото на първите пламенни сестри на социалистическите идеи Енчо Гайдов, Първан Герджиков, прекаляме се пред подвига на загиналите в борбата със смъртта на най-храбриите. Техните имена са символ на роболовие.

От своето основание до Девети септември партийната организация върви по трудния път на борбата. Важен момент от нейната дейност е победата ѝ в изборите, в резултат на която се създава лясковската комуна — първата градска комуна в окръга.

Днес, завърши др. Костов, ние посещаваме своите дела на юбилейната годишнина на свободата, за пълното профитване на социализма в нашата Родина.

Приветствие поднесе и другарят Енчо Стайков. Той говори за верността на лясковската партийна организация към великото учение на марксизма-ленинизма, за нейното единство, сплотеност.

Толди думи за партийната организация се казаха тази вечер и от името на комсомолците, сдружените земеделци и пионери.

Събрането изпрати телеграма до Централния комитет на БКП. За дългогодишна предана служба на народа Градският комитет на БКП награди заслужили партийни дейци.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Събрането изпрати телеграма до Централния комитет на БКП. За дългогодишна предана служба на народа Градският комитет на БКП награди заслужили партийни дейци.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

Изнесена бе литературно-музикална програма.

ПРЕДСРОЧНО

Много усилия положили през тази година колективите на промишлените предприятия в Свищов за предсрочно изпълнение на годишните производствени програми. Когато след изтичането на първото полумесечие на декември беше направена равностметка, ока за се, че при план 38 983 000 лева е произведена обща промишлена продукция за 39 195 000 лева. За този голям успех особено допринесоха колективите на ДКК „Република“, ДПШ „Металообработване“, Гр а д к я промкомбинат и др.

Изпълнил своя годишен план в натура — пиво още на 6 декември, колективът на пивоварния завод „Балкан“ — Велико Търново на 17 декември осъществи годишната производствена програма и по обем. До края на годината ще бъде произведено надпланово 1 100 000 литра пива или ще бъде изработена продукция допълнително за 140 000 лева.

Б. Минчев

Честит празник, ТРУЖЕНИЦИ ОТ ТЪРГОВИЯТА!

Търговските работници от окръга всекидневно са на своя трудов пост за изпълнение на партийната повеля — непрестанно да задоволяват постоянно растящите материални и културни потребности на трудолюбивите граждани, да работят за повишаване културата в търговията, винаги да са отзивчиви към нуждите на потребителите. Посрещайки своя празник, те имат какво да отчитат пред Партията, пред народа. Планът за стокооборот за единнадесетте месеца е изпълнен 102,3 на сто. На населението са продадени в по-вече стоки за над 22 милиона лева. Дял за тези успехи имат над 5300-та труженици в търговията, от които над 50 на сто са жени.

Юлският пленум на Българската комунистическа партия постави нови, по-отговорни задачи пред търговските работници. Те трябва да осигурят висока култура на

търговското обслужване, да подобрят изучаването на потребителското търсене на населението и планирането на стоковите фондове, да полагат грижи за по-нататъшното развитие на търговската мрежа, да работят така, щото магазинът да се превърне в основно звено в социалистическата търговия.

През двайцата година нацията народ ще чествува 25-та годишнина на социалистическата революция у нас. За достойно посрещане на славната годишнина търговските работници от окръга дадоха обещание да преизпълнят плана за петата петилетка и да реализират над плана 60 милиона лева. Няма съмнение, че търговските работници в чест на юбилея ще изпълнят и преизпълнят даденото обещание.

Честит празник, труженици от търговията!

Високи награди

По случай 22 декември — Ден на търговския работник, с указ на Президиума на Народното събрание са наградени с ордени следните търговски работници от Великотърновски окръг:

С „Народен орден на труда“ — златен

Христо Сомов, управител на селкоопа в село Поликраище.

С „Народен орден на труда“ — сребърен

Здравка Байчева, гл. готвач в ГТП „Здрава храна“ — Велико Търново, Иванка Пенчева, управител на заведение за обществено хранене в село Долна Оряховица, Стефан Копаранов, гл. готвач на жп ресторант — гара Горна Оряховица, и Андрей Едрев, директор на ДТП „Металснаб“ в Горна Оряховица.

С „Народен орден на труда“ — бронзов

Невянка Върбанова, гл. готвач в ГТП „Здрава храна“ — Горна Оряховица.

НАЧАЛОТО

То беше поставено през ноември 1918 година от група млади ентузиастички, сложили до сърцето си идеите на социализма. Някои от тях са членували преди това в учителската социалдемократическа организация.

Беше време размирно. Над страната премина ураганът на войните. Октомврийската революция, чийто тълъч отекна с мощна сила у нас, разбуди масите за борба. Войнишкото въстание бе върха на революционното настроение. В страната зрееше буря.

Това настроение се чувстваше и в Елена. В града се за връщат двамата участници във войнишките бунтове Иван Гайдаров и Иван Бояджиев. Идва си и Иван Цонев, който от 1910 година е член на учителската социалдемократическа организация (т. с.). В училищата, града и около него учители участват по-голяма част от основателите на учителската организация. В града работят и някои прогресивно настроени интелектуалци като Коста Минков, Христо Николов и др. Влиянието на тези социалисти се усещало по осезателно. Почвата е благоприятна за изграждане на партийна организация.

Със завършването си от фронта Стефан Цонев се свързва с местните активисти, които преди това са провели няколко събрания и митинги. На среща между Стефан Цонев, Коста

Минков, Христо Николов, Коста Коев, Иван Георгиев, Иван Коев се решава да бъде пусната покана за свикване на учредително събрание. Отзовават се 17 души. Събранието се провежда в Съдаковото кафене. На него се взема решение да бъде изградена първата в Елена социалдемократическа организация (т. с.). За секретар касиер е избран Стефан Цонев, който оглавява организацията до 1920 г.

За влиянието на социалистическите идеи в града говори фактът, че до края на годината организацията нараства на около 30 члена. Тя заживява редовен живот. Всяка седмица свиква събрания по организационни, просветни и важни политически въпроси. Поддържа редовни връзки с Централния комитет на Партията. Развива активна дейност в предизборната борба при разпространяването на партийния печат.

Изграждането на партийна организация в Елена даде отражение в почти всички села на околната, където в период от 2—3 години също се изградиха организации. По такъв начин от 1918 година животът в Елена и околната и преди всичко борбите срещу капитализма и фашизма преминават под непосредственото ръководство на БКП.

Никола НИКИФОРОВ

Посрещане на партизани в Елена.

ЕЛЕНСКАТА ЧЕТА

През пролетта на 1944 г. Горнооряховският партизански отряд бе принуден да води тежък и неравен бой в м. Тасладжа, край с. Стражица. По това време по решение на Окръжния комитет на Партията се създаде нова партизанска единица в горите край с. Килифарево. Нейният числен състав от 8—10 човека за един месец се увеличи на 50—60 партизани и партизанки. По решение на командването на отряда тя бе разделена на три части: първа с командир Цоню Лафчиев се отправя за Дряновския край; втора с командир Тотю Саралиев остана в местността край с. Килифарево, а третата с командир Стефан Хаджикръстев се насочи към Златаришкия балкан, с което фактически бе сложено началото на Еленската партизанска чета.

Преодолявайки редица трудности, несподобни и лишения, четата в твърде кратко време успя да създаде широка мрежа връз-

ки — ятаци и помагачи в редица населени места — с. Златарица, Миндя, гр. Елена, Делин Костел, Дрента, Костел, Чакали, Мерданя, Средни колиби, Беброво, Реселин и др. Особено цен на помощ и подкрепа редовно получавахме от нашите слави ятаци: Тодор Чанев от с. Златарица, Нелю Капов, Дочка Дончева, бай Димо от с. Мерданя, д-р Петков и Йордан Чукански от гр. Елена и много още други.

Първото „кръщение“ беше превземането на с. Велчево (Марини). Това бе първата ни среща с врага и първа среща с трудещите се. Акцията мина прекаро.

С голям политически ефект и значение премина втората акция в с. Мерданя на 5 август 1944 г. Бързото обезоръжаване на охраната, завземането на пощата, общината, изгарянето на архивата, особено блестящо проведен митинг показаха пораснал опит и авторитет на Еленската чета. Незабравим ще остане споменът за сърдечния прием на трудещите се в това село.

С успех завършиха и добре организирани акции в с. Чакали, Костел, Божевци, Войковци и Реселин.

В навечерието на свободата — 7 септември 1944 година, по ради предателство четата попадна в предварително устроената търновската жандармерия за сала край с. Константин. В продължение на 3 часа партизани и партизанките волеха неравен бой срещу многочислената и въоръжена до зъби враг. Битката беше тежка, непосилна за силите на четата, но тя беше приета и отстоявана с чест. Въпреки явното превъзходство и обкръжение на врага, партизаните се сражаваха героички. Преодолявайки всички затруднения, основното ядро на четата проби обкръжението и се изтегли. На полсраженето обаче останаха разкъсаните от враговете трупове на най-смелите и предани на делото на социализма борци: Пенчо Цонев (Мойсей) — политкомисар на четата Христо Станев (Младен), Иван Калчев (Тинко), Иван Глушков (Методи), Иван Къндев и Коста Драганов, имената на които признателно население от Еленския край и ние, живите участници в борбата против фашизма, ви нага ще пазим и тачим като най-голяма светиня.

На 8 септември 1944 година четата отново се прегрупира и мина в настъпление, давайки своя принос за завземането и утвърждаването на народнодемократичната власт в Елена, Златарица и Горна Оряховица.

Стефан ЦОНЕВ

А. ЦЕКОВ (Борката)

В пантеона на безсмъртието Незабравими имена

ИВАН МИЛАНОВ — роден през 1891 година в гр. Елена. Като млад офицер-пилот взема участие в Балканската и Първата световна война, показва голям героизъм и себоотрицание.

След 9 юни и Септемврийското въстание се свързва с Николай Петрини и други последователи едикофронтовци в БЗНС. След атентата в катедрала „Св. Неделя“, на 14. IV. 1925 г., е арестуван и задръжан в казармите на Първи конен полк. На 2 юли, вече измрътен, е осъден на смърт от развилните се девоеюниски превратджии.

ГЕОРГИ ХРИСТОВ ЕЛЕНСКИ — роден на 7. II. 1907 г. в с. Бляскоци. Септемврийски дни на 1923 г. го заваряват като член на Комсомола в Еленската гимназия.

Изключен от гимназията, той заминува за Варна. Изключен е и оттам.

Завърнал се в родния си град, Еленски съдейства за създаване на ремсова организация.

Погрбен от полицията, той заминува за Казанлък. Там работи във военната и самолетната фабрика. Избран е за член на Околийския комитет на БКП.

а по-късно става и негов секретар. Полицията го търси и осъжда на смърт задочно. Вече не е легален, той е на партийна работа в Габрово през 1933 г. Влиза в състава на Окръжния комитет на Партията.

Три задочни присъди висят над главата му. В края на 1934 г. емигрира в Съветския съюз, а оттам отива в Испания, където се сражава в редовете на интернационалните бригади. Почива в Съветския съюз.

СТОЯН КОСТАДИНОВ СИМЕОНОВ — роден на 15 октомври 1910 г. в м. Неювци. Постъпва на работа в мебелната работилница на Йордан Чукански и става един от ръководителите на Партията и РМС в Елена. През 1934 г. е на работа във Варна. Скоро е принуден, заради участието си в ръководството на работничката стачка, да се премести в София. За участие в нелегалната печатница на ЦК на БКП е осъден на три години и излежава присъдата си в Сливенския затвор до средата на 1937 година, когато е амнистиран.

Работи като професионален революционер в Сливен. Още е излизането си от затвора е член в състава на Окръжния комитет на РМС, а сетне и негов

секретар. Скоро е издигнат за член на Окръжния комитет на Партията, отговорник за синдикалната работа. Близък другар е на Иван Грудев.

Стоян Костадинов (Цоню) с авторност при въоръжения курс на Партията за борба срещу фашизма. Включен е в първата партизанска група на Сливенския край. На 11 септември 1941 г. при изпълнение на отговорна партийна работа заедно със Симеон Бичаров попада в засада край Сливен. Когато враговете го обграждат, тежко ранен, той запазва думата на писателя си.

ХРИСТО СТАНЕВ ЗЛАТЕВ (Младен) — роден на 18 юни 1910 г. в м. Недшиковци. Става столарски работник. Още е основането на ремсовата организация — 1929 г., е верен неин член. Продължава образованието си в средното столарско училище в гр. Русе. Там е издигнат през 1934 г. за член на Окръжния комитет на РМС. При прова на нелегалната печатница в Русе е заловен и осъден на смърт. Присъдата е заменена с 15 години затвор.

Към края на 1940 г. е пуснат от затвора. Включен е в състава на Окръжния комитет на Партията в Русе.

След като хитлеристите нападناха Съветския съюз на Христо е възложена отговорната задача да организира саботажни действия по жп линия Горна Оряховица — Русе.

Завърнал се в родния си край, той става член на Горнооряховския партизански отряд.

След разделения на отряда в Еленската партизанска чета Младен е партиен организатор.

На 7 септември 1944 г. преди изгрева на свободата Христо Станев (Младен) загива в кървава схватка с фашизма, за да живее в сърцата на хората.

СТЕФАН ПЕТКОВ СТЕФАНОВ — роден на 1 май 1924 г. в гр. Елена. Завършил прогимназия с отличен успех. Бедността затваря за него вратите на училището. Той е маслен работник в София. Едва 15-годишен става член на РМС.

Погрбен от полицията, той минава в нелегалност още през 1942 г. През 1943 г. е вече партизан в четата „Бачо Киро“ на отряда „Чавдар“. Става лю бимец на другарите си. Многократно пътувания до София не славят буха му, макар че често животът му е излаган на риск.

В резултат на предателство полицията го залавя на 8 юли 1944 г.

Подложен на непрекъснати разпити, на неволеви мъчения, той не издава никого.

На 1 август 1944 г. Стефан Петков (Алексис) бил убит.

СТЕФАН ПЕТКОВ ЙОВЧЕВ (Вечой) — роден на 15. IX. 1924 год. в м. Килъжевици. Като ученик в Еленската гимназия е един от най-добрите по успех. Заедно с други младежи участвувал в изграждането на ремсова организация в училището през 1939 г. В сеима Софийска гимназия, където продължава образованието си, е издигнат за ремсов отговорник на училището. Изключен, той става фабричен работник.

Най-напрегнатият период от краткия му жизнен път е дейността му като работник и член на Окръжния комитет на РМС в гр. Варна.

На 11 май 1944 година в 1 часа пристъпва твърдо към беслаката един стреп, красив младеж, млад поет.

Гневните му думи ечат в нощта: „Палачи, гледайте как загива честната българска младеж.“

Той загива, а вратата му в утрешния ден остана по-силна от всички.

ИВАН КАЛЧЕВ ИВАНОВ (Тинко) — роден на 31. X. 1922 г. в с. Средни колиби. Останал сирак, без баща, Иван не може да мисли и да мечтае за продължаване на образованието си. Чиракува във Велико Търново. Създава се с прогресивни младежи-гимназисти, които го запознават с великите идеи на марксизма. Станал член на РМС, Иван изпълнява най-различни поръчения — укрива патрони, дадени му от казармата, използван е за връзка между Велико Търново и Елена, пренася материали. През есента на 1942 г. Иван е осъден на 1 година затвор. Излежал присъдата в Плевенския затвор, той живее само няколко месеца полулегално във Велико Търново. След това отива в Горнооряховския партизански отряд.

След тежките сражения на отряда в Стражишкия гори през май 1944 година се формираща Еленската партизанска чета. Иван Калчев (Тинко) влиза в четата и става неин интендант. Само два дни преди изгрева на свободата в бой срещу фашизма край с. Константин прес таца да тути неговото сърце...

БУРЯ

На смелите в борбата другари...

Боботят тънени в нощта
сред мрака страшен и бездън,
стихийна буря е нагън.
Проблясъци от светлина
раздират вечната тъма,
зоват — на бунт и на борба!
Чертай се път сред пътя стар
и вихър бурен, непознат
зловещи гурма прог палат,
на време ново — нов олтар
градя се тук. И нему в дар
с възторг отдай живота жар!
Куршум страхотно ли пропей
и виши се в пламенната гръд,
или със меч те прободат...
Не пускай знамето — недей!
Вдигни го горе, не се вей —
опръсканата кръв ще греей!
След теб в редици идват смело
другари верни, с плам в очи.
Те виждат светлите лъчи
в борбата път свой поели...

(стихотворението е недовършено)
Стефан ЙОВЧЕВ (Вечой)

ТОИ ПОЗНАВАШЕ ЛЕНИН

Произхожда от семейството на дребния търговец Иван Тодоров Радивоев, а негов чичо е възрожденският учител Милан Тодоров Радивоев, от когото е наследил любовта и чувството за социална правда.

С успех учи в Еленското училище и завършил Великотърновската мъжка гимназия в годините, когато тук е кляняло социалистическото движение.

През 1897 г. заминал за Русия да продължи образованието си. Записва се студент във Виешия лесовъден институт в Петербург.

Свободолюбият и прогресивно ориентиран младеж намерил средата на революционното руско студентство. Сприятелява се с Ленин. Натворен е бил, заедно с други другари, да основа тайни революционни ядра в по-далечните губернии. Екстерниран от Русия, Никола Радивоев продължава своето висше лесовъдно образование в Берлин. Движи се в средата на руската социалдемократическа организация, сблъ-

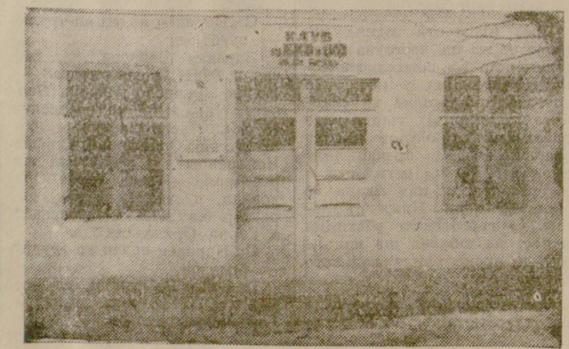
жава се с видните й представители. След грижливо проучване не известният съветски историк Шинтмон посочва данни, че в редакционната преписка на нелегалния партиен орган „Искра“ има името на българина Никола Иванов Радивоев.

За значителната роля на Никола Радивоев в Берлин можем да съдим и по това, че групата на българите студенти социалдемократи го е упълномощила за делегат на IX конгрес на БРСДП, проведен във Велико Търново.

За неговите близки връзки с Димитър Благоев говори и фактът, че в сп. „Ново време“, год. VI — 1902 година, кн. 89 е отпечатан негов превод от Парвус „Опортизъм на практика“, насочен срещу Едуард Берншан.

Работи като лесовъд известен по време в Шумен, Казанлък и Бургас. По непотвърдени данни е бил във връзка с Васил Коларов.

Йордан Б. ГРЪНЧАРОВ

Първият клуб на партийната организация в Елена.

Едно забележително събитие чествуват днес трудещите се от гр. Елена. Навършват се 50 години от създаването на партийната организация в града. Половин век тя бе начело в борбата на трудещите се против капитализма и фашизма, в строителството на социализма.

ПО ВЕРЕН ПЪТ

Христо СТАНЕВ

секретар на Градския комитет на БКП

След освобождението на България от османско иго както в цялата страна, така и в Еленския край, настъпват дълбоки обществено-икономически и класови изменения. Проникването на стоково-паричните отношения и навлизането на фабрични стоки от Западна Европа нанасят тежък удар върху занаятчиството. Голяма част от бедните селяни се разоряват. Извършва се, от една страна, процес на пролетаризиране на занаятчиите и селяните и, от друга страна, съсредоточаване на капиталите в ръцете на зародилата се буржоазия — лихвари, търговци, предприемачи. Този процес послужил за основа на разпространението на социалистическите идеи в Елена и Еленския край. За това способствувала и близостта на Велико Търново, който по това време е люлка на социалистическото движение в България.

В младежките си години редица еленчани, като Петко Ю. Тодоров, Иван Кирилов, Никола Радивоев и др., стават привърженици и пропагандатори на социализма. Първите двама сътрудничат на Димитър Благоев в сп. „Ново време“, а Радивоев помества през 1901 год. статия за България в Ленинската „Искра“.

След разцеплението на БРСДП през 1903 година няколко учители от Еленско, членове на учителското дружество, преминали на страна на Димитър Благоев. През 1904 г. те образували социалистически кръжок, а през септември 1905 година той бил конструиран в учителска социалдемократическа група. В началото тя проявява известно колебание, но от февруари 1908 г. застава на твърди партийни позиции. В нея влизат едни от първите разпространители на социализма сред учителството: Александър Иванов, Димитър Стойков, Никола Георгиев (Гонзата), Стефан Д. Даскалов, Борис Радославов, Койка Бояджиев. През своето съществуване до 1923 година групата развива богата политическа дейност не само сред учители, но и сред трудещите хора в Еленско.

Огромното революционизиращо влияние на Великата октомврийска социалистическа революция се е почувствувало и в Еленския край. През

1917 год. в града се създадо младежко комунистическо дружество „Карл Либкнехт“. През първата половина на ноември 1918 год. в гр. Елена била основана организация на БРСДП (т. с.). В състава й влизали 17 души. За секретар-касиер бил избран Стефан Цонев. Елена по това време е западнало в икономическо отношение балканско градче. Основна опора на партийната организация са прогресивните среди на местната интелгенция и занаятчиите работници. В общинските избори през 1919 год. били избрани за общински съветници двама представители на Партията. По време на транспортната стачка в града стачкуват телеграфопощенските работници, под ръководството на Васил Николов. Успешно е преминала и акцията за събиране помощи за гладуващите в Поволжието.

През 1929 г. в Елена се създава организация на РМС, в която влизат прогресивни занаятчиийски работници и ученици. На следващата година се изгражда и организация на Работничката партия, която оглавява борбата на трудещите се против капиталистическата експлоатация. Неин секретар е И. Чукански.

След възприетия от VI пленум на ЦК нов курс на Партията организацията взема мерки за сплотяване широкият народни маси под знамето на народния фронт против настъпващия фашизъм.

По решение на Окръжния комитет на Партията в края на м. юни 1944 год. се формираща Еленската партизанска чета като съставна част от Горнооряховския партизански отряд. През м. август тя се превърнала в Еленския балкан. Подпомогната от партийната организация и населението в околнята, четата развива активна бойна и политическа дейност. Навсякъде партизаните са посрещнати възторжено. Над 80 домове в Еленска околнята гостоприемно приютяват народните борци.

Под ръководството на Партията героичната борба на трудещите се в гр. Елена и Еленския край против капитализма и фашизма бе доведена до победен край. В нея населението даде скъпи жертви. Техният героичен подвиг днес е извор на вдъхновение в социалистическото строителство.

Учителското социалистическо движение в Елена

Първата социалдемократическа сбирка, състояла се на 29 и 30 април 1905 година, на която се създава учителската социалдемократическа организация, си поставя за цел „защитата на материалите и политическите интереси на народното учительство върху почвата на класовата борба“. Еленският учителски кръжок не прати делегат, но съобщил, че е съгласен с решенията на сбирката. На 25 септември 1905 година окончателно се формира учителската социалдемократическа група. В нея участ вбуаха 9 души.

Първите й стъпки са колебливи. Секретарят на групата Александър Иванов, който още след разцеплението на Партията през 1903 година минава на страната на гонимите социалисти, търси пътища за заздравяване на организацията.

Групата играе роля на околняска организация. Полага големи грижи за разпространение то на партийния печат. От 1917 г. тя започва организирано празнуването на Първи май. Ние, учители от Тодювци, изпратихме телеграма до Централния комитет „По случай междуна-

тази година групата ни нарасна на 13 члена, между които имаше млади другари, като Григор Димов, Коста Минков, Стефан Цонев, Иванка Петкова и други.

Войните от 1912—1918 г. затрудниха в значителна степен дейността на учителската социалдемократическа група. Тя обаче водеше умела пропаганда против буржоазната политика, не отстъпваше и в професионалната си борба за възстановяване на спрениите заплати на учители.

Учителите-тесни социалисти посрещнаха с възторг Октомврийската революция. Оттегна в душните ни и Владайското въстание. Когато се завърнах от фронта в Елена бяха назрели вече условията за създаване на градската партийна организация.

От януари 1922 г. учителската група нарасна с 32 члена и се раздели на Златаришка и Еленска, като нашата скоро достигна 21 члена. През същата година всеки член на групата внасяше по 20 лв. месечно като помощ за гладуващите в Поволжието.

През септември 1923 г. загина на нашият предан другар Стефан Попов, ръководител на въстанието в с. Златарица. Училищете-комунисти бяха арестувани и мнозина уволнени: Димитър Караванов, Стефан Цо-

Ст. 134 от 21. IV. 1912 г.) От

ПРОМИШЛЕН КОМБИНАТ —

Велико Търново

По случай **НОВАТА 1969 ГОДИНА**

административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС

НАЙ-СЪРДЕЧНО ПОЗДРАВЯВАТ

всички работнички и работници, инженерно-техническият персонал и служителите. Изказваме гореща благодарност на целия трудов колектив за постигнатите високи трудови успехи през изтеклата година, като му пожелаваме крепко здраве, лично щастие и много успехи в борбата за преизпълнение на плана през 1969 година, за достойно посрещане на 25-годишнината на социалистическата революция в България.

ЗАВОД ЗА АВТОМАТИЧНИ ВЕЗНИ — ЛЯСКОВЕЦ

Най-сърдечни новогодишни поздравии на целия трудов колектив.

Административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС изказват гореща благодарност за постигнатите успехи през 1968 година на всички работнички, работници, инженери, техници и служители с пожелание за здраве, лично щастие и много успехи в труда. На упорита работа, скъпи другарки и другари, за достойно посрещане на 25-та годишнина на социалистическата революция.

РАДИОЗАВОД-ВЕЛИКО ТЪРНОВО

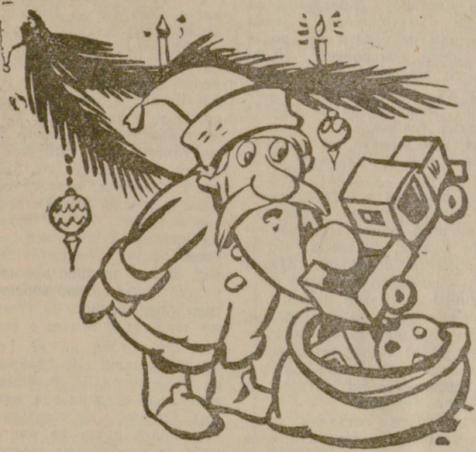
ЧЕСТИТА НОВАТА 1969 ГОДИНА, ДРАГИ РАБОТНИЧКИ, РАБОТНИЦИ, ИНЖЕНЕРИ, ТЕХНИЦИ И СЛУЖИТЕЛИ.

Административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДКМС ви поздравяват най-горещо с постигнатите успехи през 1968 година. От все сърце пожелават на вас и вашите семейства крепко здраве, много щастие и още по-големи сполуки в изпълнение на задачите, поставени от Партията и правителството в чест на 25-та годишнина на социалистическата революция в България.

Пламенни новогодишни привети на нашите многобройни клиенти от окръга и цялата страна!

Държавни захарни заводи — ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ЧЕСТИТА НОВАТА 1969 ГОДИНА!

Големият трудов колектив посреща **НОВАТА 1969 ГОДИНА** с високи трудови успехи. Благодарение на упоритостта в труда и високото съзнание на всички работници, работнички, инженери, техници и служители до края на годината ще бъде предадена надпланова продукция за над 400 000 лева.

Управлението на заводите, Заводският партийен комитет, Заводският профкомитет и Заводският комитет на ДКМС

ИЗКАЗВАМЕ

най-сърдечна благодарност на целия трудов колектив за постигнатите успехи.

Пожелаваме на всички крепко здраве, лично щастие и още по-големи успехи през новата година за достойно посрещане на славната 25-та годишнина на социалистическата революция в България.

Ръководството на заводите поздравява всички кооператорки, кооператори, механизатори, специалисти и ръководители на ТКЗС — до-

ставчици на захарно цвекло. На тях и семействата им пожелаваме здраве и нови успехи в труда.

НОВОГОДИШЕН ПРИВЕТ НА НАШИТЕ МНОГООБРОЙНИ КЛИЕНТИ!

ЗА АРБАНАШКАТА КЪЩА

През време на турското владичество, развито като богат ед ротъговски център, с. Арбана си става прищел на грабежи, по жари и разрушения. Скрилите съкровища в тайните скривалища в двойните дебелостени са били безпощадни към немите стени, неоткрили своята тайна. Върху залустелите полуразрушени останки, запазвайки съществувашата планова концепция, къщите били достроявани, надстроени и пристроявани на бързо с подръчен дървен материал. Големите каменни сгради със своя непростителен и затворен вид се заменят с по-леки и по-разчленени архитектурни форми.

Арбанази преживяват разцвет на българския ренесанс с всички характерни негови влияния не само в детайла на интериора, във фасадната трактовка на етаж — появяват се еркери издвания, чупки, паянтови и тални стени. Запазена та планова схема и тежките приземия закътват духа на наше то Средновековие дори до наши дни.

Архитектурните катаклизми, които преживява арбанашката къща, получени от сблъскване то на две епохи върху каменните основи на Средновековието, създават един неясен фон за теоретични предположения, търсене на хронологичен ред в развитието на сградите, какъвто върбеше липсва.

В научната трактовка на нашите специалисти по история на архитектурата се явяват големи противоречия. Те са резултат на това, че всеки проучвател насочва вниманието си към отделен исторически период в живота на селището.

Всяка истина звучи сама за себе си вярно, но, съпоставена с друг теоретичен мироглед, съз-

дава дисонанс. Тези, които твърдят, че арбанашката къща е българска по произход, болярска къща, засягат само най-ранния период от нейното съществуване — каменния образец. Другите, които се противопоставят на тази теза, ползват наблюдения върху последната фаза от развитието на арбанашката къща, с наслоени едно върху друго влияния, макар и частични, които дават погрешна на сока на умозаключенията. Най-лишено от логическа последователност е твърдението, че изцяло каменната сграда принадлежи към последния етап от развитието на арбанашката къща, твърдението, което противоречи на старите хроникри, в които е казано, че в миналото всички сгради са били каменни и освен това не може да се приеме, че градените от дърво сгради ще надживеят каменните. Ако бяха от по-късния етап, те щяха да съществуват и да издържат ударите на времето. Но независимо от теоретичните противоречия, проучванията върху историческата загадка на Арбанази са допринесли за изясняване на част от големия проблем. Но защо не целия проблем? Струва ни се, че една страна от нашата история е небрежно прочетена. Налице има твърде много архитектурен материал, който се нуждае от проучване. Може би ключът на гадката е църквата „Рождество Христово“. Наистина има датировка на изобразеното от 1600 г., но падналият пласт мазилка при замерта в 1913 г. е разкрил по-стар стенописен пласт и въпреки това датировката на арбанашките църкви се смята винаги от 17 в. Не е ли това небрежност? Все още не е направено нищо за разкритието на цитираната архитектурен паметник, който би могъл да осветли мрака на всички про-

твореници хипотези. Крайно време е да се излезе от сферата на догадките и се открие цялата историческа истина. Възвръзка с намирането на дискос от 13 в. в отгара на същата църква се твърди, че е с подправена дата. Защо? Явно е, че църквата е строена много преди 1600 година. Едва ли някой би имал интереса в минало то да подправи датировката, но ние с нашата небрежност подправяме собствената си история.

Арх. Лиля ЗАХАРИЕВА от Института за паметниците на културата

ОТ ВЕКОВЕТЕ ИДВА ТОЯ ДЯДО МРАЗ

Като на шега побеля двоят. Побеля и съседският двор, и покривът, и дърветата, и електрическите стълбове. Вечерите вече са светли и сини. Тоя синаг всичко промени! Врабчетата загубиха всяка предпазливост и дръзко дразнят котката на съседите. Шестгодишният Пенчо вече не идва да му разказват приказки, защото баба му не може да го прибере от пързалката, където по цял ден вика: „Вардаааа! Пистаааа!“ И

все се смее. Впрочем това весело, свежо настроение е обхва нало всички. По улиците има извървено много хора. И всички с мрежи, чанти, пакети. Влюбените се спират пред витрините и между другото споделят нещо за красивите стоки. В книжарницата група ученици ровят книги. Един младеж за трети път вече пита: „Дойдох ли разказите на Хайрих Бьол? А третият том от мемоарите на Иля Еренбург? И него ли де сте получили!...“ А Но в година приближава...“ А В магазина за грамофонни плочи е трудно да си пробиеш път. Нима може да се празнува без музика? А най-оживено е пред шандовете на изложбата-базар на детски играчки. Меновичи и кукли, пушки и каминчета, шевни машини и сервиси — приказен детски свят. Предвидими майки и татковци бързат да купят нещо интересно — най-интересното. Петърпеливи дядовци и баби търсят нещо желано от внучето — най-желаното.

В канцеларията на „Културен отлик“ уточняват последните подробности за веселите новогодишни балове, вечери, забави и... маршрута на Дядо Мраз и неговата свита.

Пред пощата е построен по водопишен шанд. Играчки, гирлянди, блестящи елхи, Искрички свещици и толкова много народ! А наоколо, отрупани в сняг, тикси и скромни, блят исполнителни елхи.

Късна вечер е. На пусната улица група студенти спорят за нещо. Гласовете им отекват далече. После тихо запяват: „От кога сеи, мила моя майно лъ, зора зоралю!“ Патрулираните милиционер леко се усмихна. Какво да се прави! Настроение... После един от студентите започва да рецитира. Думите се чуват ясно: „...И като Дядо Мраз, като добрия Дядо Мраз ще тръгнеш...“

Старата българска столица е поразително красива зима! Студентите и курсантите, учениците и младите работници, пътешниците и татковци, майки и дядовци с пакети, влюбените, хората от автобусите, забързани и шумни — те ли я красят?

Или снегът, пречистил всичко, покривил нашия двор, двора на съседите и всички дворове и покриви?

Или щастливите приятели на шестгодишния Пенчо, които по цял ден викат: „Пистаааа! Вардаааа!“

Или просто така — весели и свободни са сърцата на хората в нашата скъпа България с толкова красива, снежна, стара столица?

А снегът се силе, силе...

Петя АЛЕКСАНДРОВА

Г. ГЪРДЕВ

В ЧУДНИЯ ДЕТСКИ СВЯТ

Ако отидете още в 9 часа, те ще са вече там, пред вратата. Най-хубавата опашка, която съм виждала! Алиса Търкулана и Робинзон Крузо, Капитан Немо и Малкия принц. Два кум Захов и Големият Мон — сприятели, миролюбиви, вечни; най-скъпите другари на всяко дете.

В 9 часа идват двете делки и в малката стая близат негър пението, възторгът, ментата. Над книгите се свеждат ниско остригати главички и меки платки, разменят се — делово или разпалено, мнения за книги.

— А бой има ли, а? — пита черничко първолаче. — А кой побуждават, нашите ли, червените?

Отначало се учудих: как делката се ориентират в библиотеката, не виждаха табелки. После се оказа — табелки имало, но ги свалили да ги подменят. А делката все пак се оправят и то блестящо. В тая стая между няколкото рафта те се движат спокойно и уверено. Различават, избират. Това е техният свят — весел, приказен, добър, и те се чувствуват пълно правни стопани.

Читателите при детския отдел на Окръжната библиотека са главно ученици — от 1 до 8 клас. Средно през деня в библиотеката минават 80 деца и се вземат около 200 книги.

— А през лятото? Двете библиотекарки — Весел Георгиева и Виолета Петрова, се усмихват.

— През лятото в стаята труд но се разминават. Делката идват със списъци в ръце и чакат с часове. Тогава на помощ идват най-старите, най-големите наши читатели. Те посрещат малките, насочват ги в избора им, записват книгите в картоните. Най-малките! С тях е трудно, особено в началото. Те идват плахи и като птичета, стиснали в длан възлюбения пропуск — паспорта на татко или мама. Каква голяма обич и търпение трябва, за да разпита ме всяко едно — ласкаво, дружелюбно, да му изберем книжка — най-хубавата, най-тъпстрата. Да спечелим завинаги него вото доверие и любовностелност.

Библиотекарките позават почти всички малчугани по име, знаят техните предпочитания, интересите и възможностите им.

Това не е служебно задължение, не! Съвързва ги искрено, чисто приятелство, което минава през странните на „Как се каляваше стоманата“ или „Приказки от 1001 нощ“. И когато се изправих пред малката маса с картоните, внимавай добре. Научи ли си за днес урока по история? А какъв е той? Кой

Петя АЛЕКСАНДРОВА

СПРАВОЧНИК

КИНО
От понеделник, до неделя включително, кината в градовете на окръга ще прожектират:
ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Девети септември“ — „Смъртта е включена в цената“; „Искра“ — „Черното кадифе“ и „Едно момиченце търси баща си“; „Труден фронт“ — „Мат на царя“ и „Ел Греко“; професионално кино „Васил Мавриков“ — „Живот в

замка“ и късометражните „Как се забавлява Прата“; „Домашна муха“ и „Нощ на виедените“;
ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Напредък“ — „Пролет на Одер“ и „Готвачката“; професионално кино „Хараламп Стоянов“ — гара Горна Оряховица — „Трите топони на Площадка“; „Чувствената главоболещина“ и „Травната“;
СВИШОВ: „Алеко Константинов“ — „Следата на Сокола“; „Академия“ — „Червено и черно“;
ПАВЛИКЕНИ: „Димитър Стоянов“ — „Произведено в Италия“ и „Обир в музее“;
ЛЯСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ — „Изстрел в петолитнието“ и „Ана Каренина“;
ЕЛЕНА: „Христо Ботев“ — „Бал в събота вечер“ и „Песента на света“;
ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ: „Коста Стоянов“ — „София Перовска“; „Отпуската“ и „Звезди“.

ТЕЛЕВИЗИЯ
НЕДЕЛЯ — 22. XII.
10.30 — „Залог, по-голям от живота“ — повторение на трета серия; 11.30 — Повторение на десети урок от курса по дилемския език; 18.00 — Новини; 18.10 — Детски филм; 18.40 — Концерт народна музика; 19.00 — „БТ — седмичен преглед“; 19.15 — „Атлас“; „Кипър“ — филм; 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — Спортен екран; 20.30 — Телевизионен театър: „Етнопери“ — пиеса от Леонид Малюгов; 22.00 — Музика; 22.10 — Новини.

ПОНЕДЕЛНИК — 23. XII.
17.20 — Курс по марксистко-ленинска философия: „Матери и съзнание“; 18.00 — Новини; 18.10 — За децата; „Барабанец“; 18.30 — „Златна Панега“ — филм; 18.50 — За трудолюбивите; „Стронгели и пагози“; 19.20 — Реклами; 19.30 — „Момчето от Анагара“ — документален филм; 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — Спортен екран; 20.30 — Телевизионен театър: „Етнопери“ — пиеса от Леонид Малюгов; 22.00 — Музика; 22.10 — Новини.

СЪОБЩЕНИЕ

На 19 декември т. г. в Прага са издадени печалбите от Международната лотария на журналистката социалдарност за 1968 година. Тиражният лист с печалбите ще бъде публикуван във вестниците на 26 декември т. г.

Иван ДРАГИЕВ

Понеже тази контрабанда носи риск, защото оцеляваха държавата със стотици хиляди лева облози, те пристъпиха към изваждане патенти на имената на жените си, които нямаша имуществва по своя даннина партида, или на името на някой простичък, за да избегнат големите глоби. Така Георги Илиев Мирчев издал патент за спиртварене и търговия на алкохол на името на каруцаря си, неграмотния Иван Борунсузов, без последния да има харек от тона. Впоследствие горкият бачи Иван беше осъден да плати два милиона лева от фискален начет.

Фирмите водеха двойни счетоводни книги, един реални — за тях си, а други фалшиви, за пред фискалните органи, с цел да плащат малко данъци и акцизи. Девети септември ги завариха така: Вяло Христоф Ангелов дъждаше 4889 618 лева за данъци, Георги Мирчев 1626 406 лева, Сибирателно дружество „Победа“ — 379 000 лева, лозарско-виноарско дружество „Бъдеще“ — 671 164 лева, Ангел Димитров — 115 000 лв. Общата дължимка сума на фирмите за данъци и акцизи в селото възлизаше на повече от 20 милиона лева. Георги Мирчев пък изкуствено надуваше пасивната страна на баланса си, за да плаща по-малко данък върху оборота.

Търговците съзнателно не вървяха машинното махане и пресоване на гроздето есен, а предпочиташа патриархааното му газене с крака в кораба, ямо и само да икономисат разхода за този вид труд. „Биещото“ в кантара, скриването на градуси в захаромера в свои полза при покупката на грозде беше нещо обикновено. Изпашаха си по-неграмотните. Само който си отваряше очите „на четири“ можеше да се отърве от такъв грабеж.

При измерването на вината есенно време от акцизните органи търговците ставаха необичайно любезни и гостоприемни, дори предварително уговаряха с комисията обела или вечерята. Те канеха, гошаваха, чертеха, правеха подаръци. Целта беше — по-малко измерено вино и джибри, по-малко акциз.

При продажба на напитки промиваха предварително малгаля на със спирт тайно от клиента, за да повдигнат с един-два градуса крепкостта на питието и от там — цената.

В джибрите оставяха вино, което нарочно декларираха като джибри, а после го изтакаха и продаваха без акциз. След измерването те наливаха и вода в джибрите, за да печелят и от по-голямо количество. Всичко това се правеше, защото акцизът беше за сметка на търговеца и защото тогава такъв беше общественият строй.

А между впрочем в „Бъдеще“ си послужиха с още една долнопробна фалшификация. Накараха лозарите да подадат декларация, че уж са продали на фирмата толкова и толкова грозде, а фактически това беше измама, че уж продаватъчът съгласява да остане акцизът за негова сметка. Така ограбиха производителите с полдост, за да спечелят още стотици хиляди лева.

През 1934 година бе учреден Държавният спиртен монопол. И тук намесата на „Доктопа“ се чувствуваше при директорството на Карамболовици и Краиштовци. За спиртни колини в спиртварниците бяха въведени контроли часоветни, с цел да се измерва точно произведеното количество спирт и да се облага фабрикантът със съответния акциз. И тук „частната инициатива“ прояви себе си.

Спиртоварът Пенчо Полкръшев пълна отнесна тръба с раклия в пълна бивча с вино, за да заблуди акцизните органи.

Стоян Борсуков пък бе запознал пломбата отпред на колоната в здрав вид, а отзад на тръбата, която излизаше от казана, беше направил подвижни глави на болговете и така контролният часовник не мереше и

спиртът течеше направо във вазела.

При глоба те дълго протакваха изплащането и или я оборваха, а ако не успееша, дочакваха данъчната амнистия. И от това печелеха.

Напълно се компрометираха в лицето на трудовия и честен народ търговците. До гуша беше дошло на лозарите от тях. За това до каква степен беше стигнала лозарската неволя, не цитираме само част от дописката, отпечатана в броя на в-к „Ехо“ от 14. I. 1931 год. под заглавие: „Разбойници без пушки“.

„Нашето население със своето пасивно трудолюбие и дилемоничен труд едва свързва двата края. Всичко, което е произведено, отива в алините ръце на местните фабрики, на спиритни тръсти. Същите тези, водими от вялчи си нрав, и тази година не останала назад, а изгнаха своята мръсна роля. През септември се явиха чужденци-търговци, експортори на грозде. Първоначалната цена, която предложиха, беше задължителна — до 8 лева за димята и до 13 лева за афузли.“

Селяните, поощрени от тези цени, ентусиазирано започнаха да бързат с кошици и сандлици и да носят и предлагат чисто, хубаво, зряло грозде. Домашните търговци обаче, като цялха, че плодът е хубав и без критичен, изведижд повихаха цените с по 3 лева за сорт. Хората се възрадваха и поощриха. Всеки вървеше да набере повече грозде, да посрещне повече свои нужди.

Но какво беше разочарованието, когато една вечер общинският агент дръгна барабана и съобщи, че няма вече да се събират грозде, че търговците-чужденци си отивали. Каква изненада! Всеки се питаше какво става, къде е причината? Най-последната излезе наяве. Господарите търстираните търговци, виждайки, че гроздето ще бъде изнесено без тях, веднага се събрали и отишли при Андрей Лячев в София. Ходатайствували да прогони чужденците, защото били против „родните интереси“. И той направи пужната им услуга: спря експортвореките на гоня под предлог, че таква не им достига и всичко е наред.

А само това ли е? Горките производители! В навечерието на гроздобера бях съобщено, че вода във волпровода няма да има. От името на общинския лекар, който е зет на ммета, барабанът съобщи, че няма петднешна дезинфекция, понеже в тръбите имало мръсотия. Какво кошущество! Нищо подобно! За тръстираните търсти и буржоазията, които имат чешми в дворовете си, за тях нямаше дезинфекция. Водата отиваше в бездънните им бивчи и кащи, за да използват убитата цена на гроздето и да направят милиони литри петгот.

Още колко потерасиони факти има в това село! Работниците от спиритната фабрика на „Бъдеще“ с главен шеф д-р Дянков, човек знаел да погълне не света, работят по 20—22 часа в деценошето. Какво безсрамие, какъв произвол!...

Докторът обаче пак беше недоволен. Той упрекува България, че е малка страна, с малки възможности. За да залови амбициите си за управляващ от голям мащаб, фирмата по негово предложение премести селището си в София. Там все пак е столица, вижда се отново даже и през граница, към Германия...

Винарския склад устрои на ул. „Цар Борис“ 97. Журналисти от типа на Кръстю Нецтинов и други интересни правеха реклама на „Бъдеще“. Клиентите растяха, конкурентите методично изтласквани от социалския пазар. За кратко време мрежата на фирмата опаша страната. Откриха производствени складове във Вичин, Саранево (Септември), Перново, в Карнобатско в Поморие и къде ли не още.

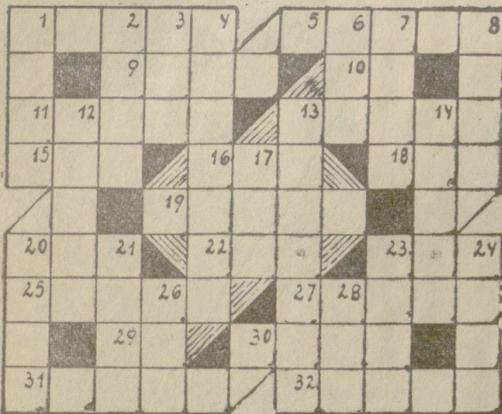
(Следва)

В КЪКРИНСКОТО ХАНЧЕ

Един селянин дойде от Родопите. Възрастен — на шейсет години. На Кърклинското ханче похлопа и пред прудателския плет застина. Мълча дълго. Лицето му стана вир-вода от напрежение. После вдигна ръка от Балкана: — Василе, три скока ти трябвали само... С тежки крачки под навеса се мушна, но сърцето му така го прободе, че една сълза по бузата се заклатушка и ненадейно падна на пода на Кърклинското ханче хайдушко. Най-трудното нещо на земята е от стар човек сълза да падне! Дяконе, дори само тази сълза свята е достатъчна да измие едно прудателство.

Пенчо КАРАЛИЕВ

В минути на отдик

ВОДОРРАВНО: 1. Герой на Шекспир. 5. Град в СССР, в който е учил Хр. Ботев. 9. Река в Германия. 10. Част от кола. 11. Тропическо растение (дърво). 13. Произведение на Шекспир. 15. Вид папагал. 16. Без правен. 18. Спиртно питие. 19. Водач, ръководител на полит. партия. 20. Малкото име на изтъкната ръководителка на женското комунистическо движение в България (1879—1925 г.). 22. Хладно оръжие. 23. Дърво. 25. Опера от Лео Делиб. 27. Името на известна наша поборница. 29. Нота. 30. Авторът на операта „Кармен“. 31. Презимето на съвременен бразилски писател — борец за мир. 32. Река в Полша.

ОТВЕЧНО: 1. Волнообразване. 2. Град в Арабия. 3. Иглолистно дърво. 4. Наша историческа местност. 6. Дълговеремно отбранително съоръжение от стоманобетон. 7. Топографски инструмент. 8. Най-малката градивна частца на хим. елементи, неразложима по химически начин. 12. Място за действие в цирк. 13. Част от оптичния уред. 14. Сръчен, изкусен. 17. Худ. произведение (ми. ч.). 20. Кръчка буква. 21. Африканска столица. 23. Наш прогресивен вестник, излязал през 1925 година. 24. Връх на Стара планина. 26. Химически елемент от I група на периодическата система на. 28. Хълмово, образувани от ледникови наноси, особено разпространени във Финландия и Швеция.

Съставил: Ст. ЦАЧЕВ

ДИП „РЕКОРД“ — ГАРА ГОРНА ОРЯХОВИЦА СЪОБЩАВА,

че от 25 декември 1968 година ще приема курсисти и ще проведе курс за подготовка на секционни майстори във връзка с разширението на предприятието и оборудването му с нова техника.

Срокът на обучението е шест месеца. Обучението е безплатно. На курсистите се осигурява работно облекло, общеките за бекари. Храната се дава в стола на предприятието срещу заплащане.

Освен това, докато трае обучението на курсистите, ежемесечно се осигурява стипендия в размер на 50 лв. След завършване на курса младежите ще бъдат назначени на работа по специалности. Заплащане съгласно действащите щатни таблици и тарифи.

Кандидатите трябва да са отбили военната си служба и да не са по-възрастни от 26 години.

Да имат завършено средно техническо и по ивкло ченно средно реално образование.

Всеки курсист се задължава да работи в предприятието 3 (три) години.

Кандидатите със средно текстилно образование — тъкачество, мъже, отбили военната си служба — постъпват веднага. Заплащане съгласно щатното разписание.

Желащите да учат в курса и да постъпят на работа да съобщат с писмо, по телефона или се явят при зав. „Личен състав“ на предприятието за подаване на документи.

Адрес: Дип „Рекорд“ — гара Горна Оряховица. „Личен състав“. Телефон 4-62-71. 3—1